

| Del mål          | Nr   | Tiltak  | Status fremdrift | Note   |
|------------------|------|---|------------------|--|
| <b>Forskning</b> |      | <b>UiO skal gi bidrag av høy vitenskapelig kvalitet til kunnskapsgrunnlaget knyttet til klima- og miljøutfordringer i bred forstand, både disiplinært og i økende grad også tverrfaglig.</b>          |                  |  |
| <b>F1</b>        |      | <b>Eksperimentere med nye modeller for å bringe forskere sammen på tvers av fag- og fakultetsgrenser for å videreutvikle forskning av høy internasjonal kvalitet innen klima, miljø og bærekraft.</b> |                  |  |
| F1               | F1-1 | Sikre at UiO deltar tidlig i arbeidet med å utvikle "samfunnsoppdrag" til ny langtidsplan for forskning og høyere utdanning.  | Gjennomført      | UiOs innspill til ny langtidsplan sendt over oktober 2022. |
| F1               | F1-2 | Etablere møtepunkter for utveksling av erfaring med og bygging av kompetanse på tverrfaglig prosjektledelse.  | Vurderes endret  | Vurderes i forskningskomiteen april 2023                   |
| F1               | F1-3 | Tematiske workshops med partnere i Circle U. ERIA-prosjektet, Oslo Science City og andre relevante aktører.   | Vurderes endret  |  |
| F1               | F1-4 | Bruke eksisterende tverrfaglige satsinger og sentre som katalysatorer for nye samarbeidsprosjekter.   | Løpende          |  |
| F1               | F1-5 | Gi støtte til kortvarige og samlokaliserte radikalt tverrfaglige prosjekter (inspirert av Senter for grunnforskning).   | Igangsett        | Utlysning og tildeling våren 2023                          |
| <b>F2</b>        |      | <b>Bygge på disiplinær forskning av høy kvalitet i arbeidet med å videreutvikle tverrfaglige satsinger og knytte forskning tettere til undervisning innen klima og miljø.</b>                         |                  |  |
| F2               | F2-1 | Involvere flere fagmiljøer ved UiO i Circle U.s bærekraftrelaterte prosjekter og emner.   | Vurderes endret  | Fjernes, dekkes av U5-3                                    |
| F2               | F2-2 | Styrke UiOs forskning på klima, miljø og bærekraft, for eksempel gjennom initiativer/utlysninger fra de tverrfaglige satsingsområdene.  | Løpende          |  |
| F2               | F2-3 | Etablere insentiv/prosjektmidler til forskere som på etablerte disiplinaryfag trenger å utvikle ny forskning innen klima, miljø og bærekraft for bedre å kunne integrere dette i undervisning.        | Igangsett        | Vurderes i forskningskomiteen april 2023                   |
| <b>F3</b>        |      | <b>Styrke mulighetene for at ph.d.-studenter kan drive fler- og tverrfaglig forskning med basis i sterk disiplin kunnskap</b>   |                  |  |
| F3               | F3-1 | Synliggjøre tilbud om ph.d.-emner på tvers av fag og fakulteter.  | Vurderes endret  | Nettsider & kommunikasjon                                  |

|                     |      |  |                     |  |
|---------------------|------|--|---------------------|--|
| F3                  | F3-2 | Tilby økonomiske insentiver for å lage ph.d.-emner på tvers av fakulteter.   | Vurderes endret     | Vurderes i forskningskomiteen april 2023               |
| <b>F4</b>           |      | <b>Minske kulturelle og strukturelle barrierer for utlysning av tverrfaglige og fakultetsoverskridende stillinger.</b>   |                     |  |
| F4                  | F4-1 | Kartlegge barrierer og iverksette tiltak for å redusere dem.   | Mindre forsinkelser | Utredning i virksomhet- og økonomistøtte om barrierer  |
| <b>F5</b>           |      | <b>Vurdere mulige negative klima- og miljøkonsekvenser av forskningen der hvor dette er relevant</b>   |                     |  |
| F5                  | F5-1 | Skape arenaer for diskusjon om finansiering og operasjonalisering av dette målet i de ulike fagmiljøene, jamfør Universitets- og høyskoleloven § 1-1d: «bidra til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig utvikling». | Vurderes endret     | Kompetansepanelet for klima, miljø og bærekraft        |
| F5                  | F5-2 | Øke åpenheten om form og innhold i eksterne samarbeidsavtaler for finansiering av forskning.   | Vurderes endret     | Behov for hensiktsmessig løsning for å ivareta åpenhet |
| <b>Undervisning</b> |      | <b>Studenter ved UiO skal ha mulighet til å bygge forskningsbasert og grunnleggende kunnskap om klima, miljø og bærekraft gjennom sine studieløp.</b>  |                     |  |
| <b>U1</b>           |      | <b>Utvikle nye former for forskningsbasert utdanning av høy internasjonal kvalitet om klima og miljø på alle nivå fra bachelor til ph.d. og innen etter- og videreutdanning.</b>   |                     |  |
| U1                  | U1-1 | Utvikle en pakke med engelsk- og norskspråklige emner som fører til et 20 studiepoengs bærekraftsertifikat på bachelornivå åpent for alle studenter, og som kan inngå i Circle U.  | Gjennomført         | Bærekraftssertifikatet er etablert                     |
| U1                  | U1-2 | Opprette etter- og videreutdanningstilbud om klima, miljø og bærekraft.  | Igang satt          | Behov for kapasitet til utvikling EVU                  |
| U1                  | U1-3 | Vurdere insentiver til fakulteter for etablering og styrking av undervisning innen klima, miljø og bærekraft – både disiplinært og tverrfaglig.  | Løpende             | Tverrfakultære satsinger har løpende utlysning         |
| U1                  | U1-4 | Sikre at ph.d.-kandidater har emnetilbud om klima, miljø og bærekraft.   | Vurderes endret     | UiO har tilbud, synliggjøring i punkt F3-1             |
| U1                  | U1-5 | Opprette 2-5 tverrfaglige honours-tillegg (20 studiepoeng) på masternivå innen klima, miljø og bærekraft.  | Igang satt          |  |

|           |      |   |                     |   |
|-----------|------|---|---------------------|---|
| U1        | U1-6 | Legge til rette for at alle bachelorstudenter har et tilgjengelig emnetilbud innen klima, miljø og bærekraft (for eksempel i 40-grupper, som del av et utviklingssemester eller som frie emner) | Gjennomført         | Ses i sammenheng med bærekraftsertifikatet              |
| <b>U2</b> |      | <b>Redusere barrierer knyttet til undervisningssamarbeid på tvers av enheter.</b>   |                     |   |
| U2        | U2-1 | Minske økonomiske og administrative barrierer for tverrfakultær undervisning og etablere insentiver for undervisning på tvers av enheter.   | Igangsatt           | Ses i sammenheng med F4-1, støtteordninger i satsingene |
| U2        | U2-2 | Gjøre det enklere for masterstudenter å få adgang til klima- og/eller miljøemner på andre enheter.  | Igangsatt           | Svares ut i U2-1, kan slås sammen?                      |
| <b>U3</b> |      | <b>Legge til rette for at flest mulig disiplinbaserte studieprogram inkluderer fagrelevant klima-, miljø- og/eller bærekrafttematikk i undervisningen.</b>                                      |                     |   |
| U3        | U3-1 | Oppdatere beskrivelsen av studieprogram som har fagrelevant klima-, miljø- og/eller bærekrafttematikk i undervisningen  | Igangsatt           | Nettsider & kommunikasjon                               |
| U3        | U3-2 | Utvikle universitetspedagogisk kurs om hvordan bærekrafttematikk kan integreres i undervisningen.   | Mindre forsinkelser |   |
| U3        | U3-3 | Sikre at flere åpne ex.fac.-varianter på UiO handler om klima, miljø, og/eller bærekraft.   | Gjennomført         |   |
| <b>U4</b> |      | <b>Styrke kommunikasjonen av eksisterende tilbud om utdanning relatert til klima, miljø og bærekraft overfor studenter og arbeidsliv.</b>   |                     |   |
| U4        | U4-1 | Sikre at studieprogram og emner som handler bærekraft blir synliggjort i program og emnebeskrivelsene   | Igangsatt           | Nettsider & kommunikasjon                               |
| U4        | U4-2 | Presentere UiOs studietilbud innen klima, miljø og bærekraft tydelig og lett tilgjengelig på nett for både søkere, studenter og ansatte.  | Igangsatt           | Nettsider & kommunikasjon                               |
| <b>U5</b> |      | <b>Fremme klima- og miljørettet studentmedvirkning og studentdrevne initiativer og innovasjon.</b>  |                     |   |
| U5        | U5-1 | Gjennomføre et mulighetsstudium om Grønt kontor ved UiO, etter modell av den internasjonale Green Office Movement.  | Gjennomført         | Åpnet mars 2023   |
| U5        | U5-2 | Sette av midler til tiltak som bidrar til å oppnå målene i UiOs klima- og miljøstrategi, som studenter kan søke om i samarbeid med ansatte og/eller studentorganisasjoner.                      | Igangsatt           | Tildelinger ved Grønt kontor og UiO:Klima og energi     |
| U5        | U5-3 | Utvikle internasjonal undervisnings- og studentsamarbeid om bærekraftig innovasjon, for eksempel gjennom Circle U.  | Igangsatt           |   |

|                                 |      |   |                 |   |
|---------------------------------|------|---|-----------------|---|
| <b>U6</b>                       |      | <b>Bygge kompetanse i fagspesifikk og tverrfaglig klima-, miljø- og bærekraftundervisning (bærekraftdidaktikk).</b>   |                 |   |
| U6                              | U6-1 | Vurdere om FNs Sustainable Literacy Test er relevant for undervisere.   | Vurderes endret |   |
| U6                              | U6-2 | Utvikle en dynamisk samling med eksempler og modeller for beste praksis relatert til klima-, miljø- og bærekraftundervisning.   | Vurderes endret |   |
| <b>Samfunn &amp; innovasjon</b> |      | <b>UiO skal være en aktiv dialogpartner og formidler av forskningsbasert kunnskap om klima-, miljø- og samfunnskrisen, samt bidra til grønn omstilling og grønn innovasjon.</b>   |                 |   |
| <b>S1</b>                       |      | <b>Styrke formidling av viktig tverrfaglig forskning som kan bidra til kunnskapsgrunnlaget for det grønne skiftet, nasjonalt og internasjonalt.</b>   |                 |   |
| S1                              | S1-1 | Forbedre og tydeligere profilere UiOs nettsider på klima, miljø og bærekraft.   | Igang satt      | Nettsider & kommunikasjon                     |
| S1                              | S1-2 | Aktivt utvikle og bruke møtepunkter innen Oslo Science City og andre samarbeidsarenaer.   | Igang satt      |   |
| S1                              | S1-3 | Utvikle og videreutvikle møteplasser hvor skoleelever og universitetsstudenter samarbeider om kunnskapsutvikling, innovasjon og endring knyttet til klima, miljø og bærekraft (som Naturfagsenteret, skolelaboratoriene, lektorprogrammet). | Løpende         | UiOs satsinger, enheter og samarbeidspartnere |
| S1                              | S1-4 | Utvide tilbudet om klima-, miljø- og bærekrafttematikk i etter- og videreutdanning for lærere og andre ansatte innen offentlig og privat sektor.  | Vurderes endret | Ses i sammenheng med U1-2, tas ut             |
| <b>S2</b>                       |      | <b>Bruke egne formidlingsarenaer aktivt til å fremme forskningsbasert kunnskap om klima, miljø og bærekraft.</b>  |                 |   |
| S2                              | S2-1 | Gjennomføre flere arrangementer med formidling av forskningsbasert kunnskap om klima, miljø og bærekraft, lokalt og sentralt.   | Løpende         | UiOs arrangementer                            |
| <b>S3</b>                       |      | <b>Arbeide for at klima og miljø blir sentrale tema innen relevante nasjonale og internasjonale samarbeidsarenaer hvor UiO er partner.</b>  |                 |   |
| S3                              | S3-1 | Bidra til konkretisering gjennom Circle U., The Guild og Nasjonal komité for Agenda 2030.   | Løpende         | UiOs tilknytning og representasjon            |
| S3                              | S3-2 | Bidra aktivt til bærekraftinitiativer og -fokus i Oslo Science City.  | Løpende         |   |
| <b>S4</b>                       |      | <b>Styrke arbeidet for forskningsbasert grønn innovasjon som også inkluderer studenter.</b>   |                 |   |

|                              |      |  |                 |   |
|------------------------------|------|--|-----------------|---|
| S4                           | S4-1 | Oppskalere Circle U.s program «Student-Led Sustainable Innovation».  | Igang satt      | Innarbeidet i ny Circle U-søknad                  |
| S4                           | S4-2 | Sikre studentinvolvering i grønt innovasjonssamarbeid.   | Løpende         |   |
| S4                           | S4-3 | Involvere flere studenter i Circle U.s nettbaserte "Sustainable change maker programme".   | Igang satt      | Innarbeidet i ny Circle U-søknad                  |
| S4                           | S4-4 | Videreutvikle CityStudio Oslo til å omfatte flere temaer i tillegg til bærekraftig byutvikling, for eksempel klimatilpasning, naturmangfold osv.   | Vurderes endret | CityStudio Oslo videreføres ikke i nåværende form |
| <b>Organisasjon</b>          |      | <b>UiO skal forankre klima-, miljø- og bærekraftperspektiv i universitetets organisasjonskultur.</b>   |                 |   |
| <b>O1</b>                    |      | <b>Sikre at klima- og miljøarbeidet forankres i alle enheter – faglige og administrative – med tanke på kontinuerlig forbedring.</b>   |                 |   |
| O1                           | O1-1 | Oppfølging av tiltaksplan tas jevnlig opp i møter med dekaner, direktører, studentparlament og tjenestemannsorganisasjoner.  | Vurderes endret | Sikre bred involvering                            |
| O1                           | O1-2 | Årlig justering av tiltaksplan.  | Vurderes endret |   |
| <b>O2</b>                    |      | <b>Tilrettelegge for kompetansebygging for både administrativt og faglig ansatte innen klima-, miljø- og bærekraftarbeid, og for samarbeid på tvers – inkludert økt erfaringsutveksling.</b> |                 |   |
| O2                           | O2-1 | Engasjere Kompetansepanelet for klima, miljø og bærekraft for å bygge erfaringsutveksling, beste praksis, opplæring osv.   | Løpende         |   |
| O2                           | O2-2 | Identifisere administrative enheters konkrete behov for kompetansebygging, og iverksette tiltak deretter.  | Ikke startet    |   |
| <b>O3</b>                    |      | <b>Utrede mulighetene for en større bærekraftsatsing på Nedre Blindern.</b>  |                 |   |
| O3                           | O3-1 | Utarbeide konkret forslag til Universitetsstyret på basis av faglige og økonomiske muligheter og begrensninger (Nedre Blindern).   | Igang satt      | Budsjettinnspill 2024                             |
| <b>Klima og grønn campus</b> |      | <b>UiO skal redusere sine klimagassutslipp med minst 50% innen 2030 og utvikle en campus som gjenspeiler en bærekraftig institusjon.</b>   |                 |   |
| <b>K1</b>                    |      | <b>Redusere klimagassutslipp fra tjenestereiser med minst 50% innen 2030 i forhold til 2018. Det betyr en gjennomsnittlig nedgang i utslipp på 7% fra år til år.</b>                         |                 |   |
| K1                           | K1-1 | Utarbeide prinsipper og forslag til hvordan utslipp fra reiser kan kuttes på enhetene, og synliggjøre eksempler på beste praksis.  | Ikke startet    |   |

|           |      |  |                     |   |
|-----------|------|--|---------------------|---|
| K1        | K1-2 | Starte pilotprosjekt for klimavennlige studie- og forskningsreiser til UiOs sentre i Paris og Roma.  | Ikke startet        |   |
| K1        | K1-3 | Legge frem halvårlige rapporter over utslipp fra reiser, brutt ned på instituttnivå og tilsvarende.  | Mindre forsinkelser |   |
| K1        | K1-4 | Oppdatere dagens generelle reisepolitikk for å tydeligere ivareta hensynet til miljø og bærekraft.   | Igang satt          |   |
| K1        | K1-5 | Sikre en reiseavtale som gjør det mulig å bestille mest mulig klimavennlige reiser både innenlands og utenlands, som oppgir reises utslipp, og som garanterer at togreiser i Europa kan bestilles.   | Igang satt          | Dialog og forhandling ny rammeavtale i 2023 |
| <b>K2</b> |      | <b>Redusere energibruk i bygg med minst 30% innen 2030, og i større grad produsere egen energi.</b>  |                     |   |
| K2        | K2-1 | Gi enhetene informasjon om egen energibruk slik at de har grunnlag for å utarbeide målrettede tiltak.  | Løpende             | Prosjekt EA                                 |
| K2        | K2-2 | Gjennomføre vurdering av miljøkonsekvenser i forbindelse med alle større bygge- og rehabiliteringsprosjekter. For nybygg skal BREEAM Excellent minimum være ambisjonsnivået, mens for rehabiliteringsprosjekter skal det for hvert prosjekt vurderes hvilken miljøsertifisering som er best egnet. | Løpende             | Prosjekt EA                                 |
| K2        | K2-3 | Utarbeide en plan for å effektivisere arealbruk i leide bygg der vi har liten påvirkning på egen energibruk.   | Løpende             | Prosjekt EA                                 |
| K2        | K2-4 | Utnytte smarte styringsystemer i bygg for å redusere energibruken uten å redusere komfort.   | Løpende             | Prosjekt EA                                 |
| K2        | K2-5 | Produsere mer egen energi ved hjelp av solceller og energibrønner som også kan brukes i forskning.   | Løpende             | Prosjekt EA                                 |
| K2        | K2-6 | Vurdere mulighetene for mer energieffektive løsninger i eksisterende bygninger og i nye byggeprosjekter (f.eks. bergvarmepumper, solceller, solfangere, ventilasjonsanlegg med høy virkningsgrad på varmegjenvinning mv.).   | Igang satt          |   |
| K2        | K2-7 | UiO skal ha fossilfrie kjøretøy i den grad det er mulig med tilgjengelig teknologi.  | Gjennomført         |   |
| K2        | K2-8 | Vurdere varmeveksling og gjenbruke varme fra utstyr og anlegg.   | Ikke startet        |   |
| <b>K3</b> |      | <b>Forbedre fasiliteter for digital undervisning, møter, konferanser og formidling.</b>  |                     |   |

|           |             |  |                 |  |
|-----------|-------------|--|-----------------|--|
| K3        | K3-1        | Forbedre løsninger for å gjøre det enkelt å velge heldigital og hybrid gjennomføring av konferanser og andre arrangementer.  | Ikke startet    |  |
| <b>K4</b> |             | <b>Forvalte uteareal og bygningsmasse på måter som tar hensyn til miljø og biologisk mangfold.</b>   |                 |  |
| K4        | K4-1        | Kartlegge og iverksette pilotprosjekt for å bruke takflater til energiproduksjon, beplantning for overvannshåndtering og/eller økt biologisk mangfold. Bruke naturen på campus til klimatilpasning, som overvannsregulering.   | Gjennomført     |  |
| K4        | K4-2        | Utvikle grøntarealer på campus ved bruk av stedegne arter, blomsterenger og bevaring av geologisk viktige lokaliteter.   | Løpende         |  |
| <b>K5</b> |             | <b>Legge til rette for et redusert og bærekraftig forbruk på UiO og for miljøvennlige reiser til/fra UiO for både studenter og ansatte.</b>  |                 |  |
| <b>K5</b> | <b>K5-1</b> | <b>Innkjøp/sirkulærøkonomi</b>   |                 |  |
| K5        | K5-1-1      | Tydeliggjøre ansvaret for å følge vedtatte "Prinsipper for anskaffelser" hos ledere med fullmakt til å godkjenne bestillinger.   | Løpende         |  |
| K5        | K5-1-2      | Sikre god kunnskap hos innkjøpere ved å ha regelmessige oppdateringer og dialog mellom Seksjon for innkjøp og enhetene.  | Løpende         |  |
| K5        | K5-1-3      | Gå i dialog med SiO om at tilbud i kantine skal være bærekraftig.  | Igangsett       |  |
| K5        | K5-1-4      | Øke omfanget av gjenbruk og vurdere rammeavtaler med leverandører i sirkulærmarkedet. UiO skal ha mellomlager for møbler, med tilknyttede løsninger for reparasjon og digital formidling av møbler til ombruk.   | Igangsett       |  |
| K5        | K5-1-5      | Unngå unødvendige engangsprodukter på møter og arrangementer, og formidle dette som krav til leverandører.   | Igangsett       | Inkludert i pilot for bærekraftig catering |
| K5        | K5-1-6      | Avklare hvordan vi best inkluderer estimerte klimagassutslipp og miljø-/livssyklus-kostnader som del av innkjøpskriteriene.  | Ikke startet    |  |
| K5        | K5-1-7      | Kreve bedre tilbud av bærekraftig mat som en del av rammeavtale for catering. Denne avtalen må også dekke at overskuddsmat fra UiO kan leveres til veldedige organisasjoner og lignende. UiO skal selv ta ansvar for at det serveres bærekraftig mat på våre arrangementer. Bærekraftig mat skal være standardalternativet når man bestiller catering for UiO. | Vurderes endret | Inkludert pilot for bærekraftig catering   |
| K5        | K5-1-8      | Stille krav i relevante leverandøravtaler til datakvalitet og rapportering om utslipp. Utvikle tydelige minstekrav for klimaavtrykk basert på anskaffelsens karakter, og formidle disse kravene aktivt til markedet.   | Vurderes endret |  |

|           |             |  |              |  |
|-----------|-------------|--|--------------|--|
| <b>K5</b> | <b>K5-2</b> | <b>Avfall/resirkulering</b>  |              |  |
| K5        | K5-2-1      | Etablere bytte- og utlånsordninger for studenter og ansatte på campus.   | Gjennomført  | Etablert på UB                           |
| K5        | K5-2-2      | Forlenge levetiden på IT-utstyr.   | Igangsatt    | Praksis for innkjøp, se også K5-1-1      |
| K5        | K5-2-3      | Forbedre kildesortering og materialgjenvinning, og redusere volumet av avfall.   | Igangsatt    |  |
| K5        | K5-2-4      | Jevnlig arrangere reparasjonsverksted/fiksecafé for og med studenter og ansatte på campus.   | Løpende      | Grønt kontor etablert mars 2023, løpende |
| <b>K5</b> | <b>K5-3</b> | <b>Mobilitet til/fra campus</b>  |              |  |
| K5        | K5-3-1      | Tilrettelegge for gående og syklende på UiOs campusområder.  | Igangsatt    | Prosjekt EA                              |
| K5        | K5-3-2      | Gå i dialog med Ruter og Vy om muligheten for avtale knyttet til ansatte og studenters reise til/fra campus.   | Igangsatt    | Mulig implementering til vurdering       |
| K5        | K5-3-3      | Etablere låsbar sykkelparkering ved alle større bygg, samt utbedre garderobe- og dusjløsningene for syklister ved fakultetene.                                   | Igangsatt    | Utredes                                  |
| K5        | K5-3-4      | Innføre betalingsordning for parkering av alle kjøretøy og for lading av el-kjøretøy, og øremerke inntektene til klima- og miljøtiltak                           | Igangsatt    |  |
| K5        | K5-3-5      | Øke antall ladepunkter for el-kjøretøy.  | Ikke startet | Se punkt over                            |
| <b>K5</b> | <b>K5-4</b> | <b>Annet</b>   |              |  |
| K5        | K5-4-1      | Utarbeide årlige klimagassregnskap som i størst mulig grad baseres på fysiske data.  | Igangsatt    | Utarbeidet for 2021 og 2022              |
| K5        | K5-4-2      | Utarbeide klimagassbudsjett frem mot 2030.   | Igangsatt    | Behov for utvikling av egnet modell      |
| K5        | K5-4-3      | Informere ansatte og studenter om miljøkostnader knyttet til utskrifter, e-poster og lagring av data, og legge til rette for å redusere denne miljøbelastningen. | Ikke startet |  |
| K5        | K5-4-4      | Synliggjøre gjennom skilting på campus hva som gjøres for naturmangfold, energiforbruk- og produksjon, avfallshåndtering med mer.                                | Ikke startet | Prosjekt EA, ses i sammenheng med K2-1   |